



## JAARVERSLAG 2019

Stichting Vrouwenruimte De Kat



Amsterdam, februari 2020

## 1. Inleiding

Stichting Vrouwenruimte De Kat is al meer dan 35 jaar een organisatie voor en door vrouwen in Amsterdam Oost. Wij zijn gevestigd in de Dapperbuurt, om de hoek bij de Dappermarkt. De Kat is in december 1983 gestart door een groep vrouwen uit de Dapperbuurt met als doel de emancipatie van vrouwen in Amsterdam Oost te bevorderen, hen uit hun isolement te halen, de zelfredzaamheid en hun participatie te bevorderen. Ruim 20 jaar geven vrijwilligers van stichting De Kat Nederlandse les aan vrouwen uit Amsterdam-Oost. Vrouwen uit zeer diverse landen, onder meer Marokko, Egypte, China, Hong Kong, Turkije, Rusland, Colombia, Ecuador, Bosnië, Slovenië, Azerbeidzjan, Bulgarije, Frankrijk, Spanje, Polen, Singapore, Peru, Chili, Nepal, Argentinië, Pakistan en de Filipijnen nemen deel aan de activiteiten van De Kat.

Het Kathuis is een bruisend centrum in de buurt: in 2019 kwamen wekelijks 55 vrouwen voor onze taallessen, naar de koffieochtenden op zaterdag en zondag komen zo'n 15 vrouwen, en 30 vrouwen voor de kookclub. In totaal bereikt De Kat met haar eigen vast activiteiten aanbod gemiddeld zo'n 100 vrouwen!

In 2019 waren er 23 vrouwen actief als vrijwilliger voor Vrouwenruimte De Kat: in het bestuur, als docent of als begeleidster van activiteiten.

*Bij De Kat heb ik een huiselijke werkplek en warme, stimulerende collega's gevonden. Goede voorwaarden voor leren in de breedste zin van het woord. Els, taaldocent*

De vrijwilligsters van De Kat geven onder meer Nederlandse les aan vrouwen. Naast taallessen bieden wij ook praktische informatie, voorlichting en bijeenkomsten over uiteenlopende onderwerpen. De sfeer is ontspannen, we zijn serieus aan het werk en er worden intensieve gesprekken gevoerd.

De activiteiten sluiten goed op elkaar aan en versterken elkaar. Zo zijn er vrouwen die De Kat leren kennen door de koffieochtenden en zich inschrijven voor lessen in de Nederlandse taal. Maar ook andersom: vrouwen die de taallessen volgen, vinden hun weg naar de koffieochtenden of de kookclub omdat zij daar andere vrouwen willen ontmoeten. In de taallessen en in voorlichtingsbijeenkomsten sluiten we zoveel mogelijk aan bij de actualiteit en vragen van de vrouwen.

## 2. Activiteiten

### 2.1 Nederlandse les

Vrouwen die geen Nederlands spreken, lezen en schrijven staan buiten de samenleving. Voor de vrouwen die bij de Kat komen zijn de reguliere NT2 lessen vaak te duur en/of gemengde groepen een bezwaar. De cursussen van stichting De Kat onderscheiden zich van ander informeel taalaanbod, omdat de groepen alleen uit vrouwen bestaan en omdat een leerlijn en continuïteit wordt geboden.

- Op 30 september 2019 waren er 61 vrouwen ingeschreven voor de taallessen. Op 31 december 2019 waren er 47 vrouwen ingeschreven voor de taallessen. Gemiddeld zijn er zo'n 54 vrouwen die gebruik maken van het taalaanbod van De Kat.
- De leeftijden van de vrouwen variëren, de jongste is 24 en de oudste is 81 jaar. Sommigen komen een keer per week, er zijn ook vrouwen die vaker komen, soms wel drie of vier keer.
- Na de vakantie, in september 2019 is een docent van De Kat gestart met een pilot met taallessen voor analfabete 50+ vrouwen. Vanwege vertrek docent zijn we hier in het nieuwe jaar mee gestopt.
- Vanwege vacatures voor docenten waren er van september tot half november geen taallessen voor beginners op dinsdag en licht gevorderden op woensdag.

De docenten van Stichting De Kat werken veel met *Taal voor het Leven* van de Stichting Lezen en Schrijven. *Taal voor het Leven* ondersteunt taalscholing voor mensen die laaggeletterd zijn en heeft als doel dat iedereen kan meedoen in de maatschappij.

- Alle docenten volgen trainingen van Taal voor het Leven. Ook als ze al een lesbevoegdheid hebben.

*“De Kat biedt meer dan taallessen. Het biedt ook vriendschap, compassie en vriendelijkheid tussen verschillende culturen. De betrokken docenten doen alles om iedereen zich op haar gemak te laten voelen”. Janet Lotz, cursist*

Onze docenten maken ook eigen materiaal, passend bij de groep, de actualiteit en de vragen die door de vrouwen zelf worden gesteld.

- Docenten geven soms extra huiswerk “op maat” aan cursisten die dat willen. Dat huiswerk wordt na de les individueel besproken.
- We werken samen met de participatiecoach van Civic. Zij hebben een mooi overzicht van het informele taalaanbod in Oost. In een gesprek met de analfabete vrouwen hebben de docent en de coördinator doorverwezen naar een passend aanbod van een taalcoach of taalmaatje.



Memoriespel, in ontwikkeling, door Dinie van Berkel

*Voor mij betekent De Kat: liefde, respect, enthousiasme, ambitie, samenwerking & vooral veel blijheid. Dinie, taaldocent*

Op 11 juli 2019 hebben we gezamenlijk met de cursisten, docenten, bestuur en coördinatoren het jaar feestelijk afgesloten. Er is hard gewerkt, en ook veel gelachen. We zijn geweldig trots op onze cursisten! Uit handen van de docenten ontvingen zij, met een persoonlijk woordje een certificaat en een roos. We hebben afscheid genomen van een docent die als vrijwilligster bij De Kat haar passie voor het lesgeven heeft ontdekt en daar nu haar beroep van gaat maken als NT2 docent.



Afsluiting van het cursusjaar met lekkere gezonde hapjes en uitreiking certificaten

## **2.2. Kennis van de Nederlandse samenleving**

In de cursus 'Kennis van de Nederlandse samenleving' krijgen de vrouwen informatie over allerlei zaken die belangrijk zijn om goed mee te kunnen doen in de samenleving en de 'taal' die daarbij nodig is. Dat kan variëren van boodschappen doen in de supermarkt tot een gesprek met politieagenten over veiligheid en het doen van aangifte, of een voorlichting over weerbaarheid op het werk. De docente haakt in op de actualiteit en nodigt regelmatig professionals en vrijwilligers van andere organisaties in de buurt uit.

- In 2019 werden verschillende voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd:
  - voorlichtingsbijeenkomst over de verkiezingen voor de Provinciale Staten en Waterschappen, door Guillaumine Nelom van Bureau Nelom. Hier deden 16 Marokkaanse vrouwen van verschillende leeftijd aan mee.
  - 17 juni 2019: voorlichting Brandweer over brandpreventie. Aantal deelnemers 8
  - 25 november 2019: voorlichting over uitbuiting op het werk door Fairwork. Ter voorbereiding heeft de docent een training gevolgd. Aantal deelnemers: 8
  - 3 december 2019: Voorlichting door participatiemedewerker Post Oost. Aantal deelnemers: 14

- 16 december 2019: Ronde tafel gesprek over armoede o.l.v. De Jungle. Naast onze cursisten waren hier 2 vrouwen “van buiten” bij aanwezig en een ambtenaar van de gemeente Amsterdam. Aantal deelnemers: 7



Voorlichtingsbijeenkomst over de verkiezingen voor de Provinciale Staten en Waterschappen

*“Als je niet stemt mag je niet klagen”, één van de deelnemers aan de voorlichtingsbijeenkomst over de verkiezingen voor de Provinciale Staten en Waterschappen.*

### 2.3. Ontmoeting

De Kat heet voluit: “Stichting De Kat, Vrouwenontmoetingsruimte Oost”. Ontmoeting blijft een belangrijk instrument om elkaar te kunnen vinden en gezamenlijk activiteiten te ontplooiën die kunnen bijdragen aan meer zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie.

#### *Koffieochtenden*

Al enkele jaren zijn wekelijks in het weekend koffieochtenden (van 10.30 tot 14.00 uur) op zaterdag en zondag voor 50+ vrouwen: de vrouwen ontbijten samen, drinken koffie, ze kunnen gebruik maken van de knutselstukken, en regelmatig wordt gediscussieerd over een thema. De meesten zijn alleenstaande migrantenvrouwen, waarvan de kinderen het huis uit zijn. Vaak spreken zij onvoldoende Nederlands en hebben zij een laag inkomen. De combinatie van factoren maakt hen kwetsbaar voor isolement en misbruik. De gezelligheid, het delen van ervaringen en de onderlinge hulp zijn belangrijk.

- De koffieochtenden worden goed bezocht: er komen in een weekend ongeveer 15 vrouwen.

### 2.4. Kookclub

Iedere vrijdag van 15.30 tot 19.00 uur vindt de kookclub plaats. Iedereen is welkom, in de kookclub wordt aandacht besteed aan gezond leven en gezonde voeding, maar vooral aan de onderlinge contacten en het verstevigen van het sociale netwerk. De vrijwilligster die de kookclub leidt is ambassadeur Gezond Gewicht Oost. De vrouwen worden gestimuleerd om actief deel te nemen aan activiteiten in de buurt.

- De kookclub wordt vooral bezocht door alleenstaande migrantenvrouwen: In totaal bezoeken zo'n 30 vrouwen de kookclub. Gemiddeld zijn er per keer 12 a 15 vrouwen aanwezig.

## **2.5 De meidengroep en huiswerkbegeleiding**

Het aanbod voor huiswerkbegeleiding voor kinderen uit de buurt en de Meidengroep hebben we in 2019 helaas moeten staken. Enerzijds (de huiswerkbegeleiding) bleek het voor vrijwilligers moeilijk te begeleiden te zijn. Anderzijds (de meidengroep) bleek het moeilijk om voldoende meiden te werven die regelmatig wilden komen. Er worden al veel activiteiten voor meisjes in de buurt georganiseerd. Ook bleek het moeilijk om een team te vormen van jonge vrijwilligers die naast hun reguliere studie wekelijks een groep konden begeleiden.

Het niet-gebruikte budget voor deze activiteit zal in 2020 worden ingezet voor een nieuwe reeks activiteiten in het Kathuis in samenwerking met Cordaan gericht op het tegengaan van eenzaamheid bij oudere (55+) migrantenvrouwen.

## **3. Overige activiteiten**

### **Dialogotafels**

In het Kathuis werden in het begin van 2019 en in het najaar verscheidene dialoogbijeenkomsten gehouden, in ochtendsessies van twee uur.

- Baas over je eigen keuzes is niet vanzelfsprekend: 11 januari 2019 – olv. Guillaumine Nelom;
- In je kracht: 25 januari 2019 – olv. Habiba Bouanan;
- Wat mag jij allemaal (niet) van je geloof?: 8 februari 2019 – olv. Anneke Nolet en collega's;
- Vrouw en Familie: Wat ons verbindt: 15 februari 2019 – olv. Saniye Tezcan.

De 3 sessies in het najaar, onder leiding van een dialoogleider van Stichting Kezban, gingen onder andere in op de vragen 'Welke belemmeringen kom jij tegen bij het maken van keuzes? Hoe kun jij kansen creëren? Wat verbindt ons vrouwen?'.

Aan het begin van het jaar namen 10 tot 25 vrouwen deel per dialoog. De leeftijden varieerden van 17 tot +/- 70 jaar, (gemiddelde leeftijd 43). De vrouwen hebben een diverse culturele achtergrond Nederlands, Turkse, Marokkaanse, Chinese, Surinaamse, Oost-Europese, Britse. De vrouwen komen uit verschillende religieuze/levensbeschouwelijke tradities: Christelijk (protestant, RK), Moslim, Joods, Boeddhist, niet-religieus. De dialogotafels in het najaar trokken minder deelnemers, soms maar 3 tot 4. Al staat voor ons kwaliteit boven kwantiteit, voor de toekomst zijn we ons wel aan het beraden hoe een groter aantal deelnemers te bereiken, o.a. door nieuwe aansprekende thema's voor te stellen.

- Er werden bruggen geslagen, de vrouwen vonden dat er meer overeenkomsten dan verschillen tussen hen waren. De vrouwen hebben veel herkenning in de situaties van de ander gevonden. Alle dialogen hadden een goede, open sfeer met respect voor elkaar. Ook moeilijke onderwerpen werden besproken. De vrouwen waren openhartig en deelden dilemma's en twijfels.

*'Het vraagt naast bruggenbouwers (aan beide zijden) openheid, veiligheid en nieuwsgierigheid naar de ander en... deze ontmoetingen moeten doorgaan'. Eén van de deelnemers aan de dialoogbijeenkomst 'Vrouwen Keuzes en Kansen'.*

*'Ik vraag niet om een lichtere last, maar om sterkere vleugels'. Eén van de deelnemers aan de dialoogbijeenkomst 'Vrouwen Keuzes en Kansen'.*

### **Burendag**

Op 28 september 2019 heeft Stichting Vrouwenruimte De Kat met ondersteuning van het Oranjefonds tijdens de Burendag open huis gehouden. Eén van de docenten had een taalspel voorbereid, om op een laagdrempelige manier bezoekers kennis te laten maken met het aanbod dat we in het Kathuis aan taallessen bieden; er was een quiz met vragen over de Dapperbuurt, en Habiba Bouanan van Stichting Prachtvrouw presenteerde als vaste gebruiker van de Kat haar activiteiten. Bezoekers deden enthousiast mee aan de quiz en het taalspel. Hapjes en drankjes werden verzorgd door de gezondheidsambassadeur van *Gezond in Oost* Zohra Moussadek en Filiz Soy.



Burendag 28 september 2019

Maarten Poorter, stadsdeelvoorzitter Oost bracht deze dag een werkbezoek aan het Kathuis, in gezelschap van Renata Oehlers, beleidsrealisator, en Stephany van Veen, gebiedsmakelaar Dapperbuurt/Oud Oost.

### **Samenwerking met andere organisaties in Oost.**

Stichting Vrouwenruimte De Kat zoekt geregeld samenwerking met andere professionele en vrijwilligersorganisaties in de buurt, die qua bereik, activiteiten en expertise een goede aanvulling zijn. Er zijn goede contacten opgebouwd met Jungle Amsterdam, Cordaan, Dynamo/Post Oost, de projectleider radicalisering en polarisatie, de gemeentelijk preventiemedewerkster kindermishandeling en huiselijk geweld, Stichting Kezban, Muiderkerk, en Vrouwenennetwerk Oost. Ook nemen verschillende bestuursleden en de coördinator regelmatig deel aan de netwerkbijeenkomsten van het Amsterdamse vrouwenennetwerk opgezet door Burgemeester Femke Halsema.

- Twee bestuursleden en de coördinator hebben meegedaan aan de professionaliseringsdag van het SPE over Storytelling. Een bestuurslid van de Stichting Dian, een stichting voor Indonesische vrouwen heeft vervolgens een bezoek gebracht aan De Kat. Zij wil in de toekomst graag een keer iets vertellen over “vrouwen in de oorlog”.
- Na de cursus Vertrouwenspersoon heeft de coördinator een medecursist, die als vrijwilliger activiteiten organiseert voor Chinese ouderen, uitgenodigd in De Kat. Doel was nader kennismaking en mogelijkheden gebruik ruimte onderzoeken.
- In december kwam de Karavaan gezonde toer Amsterdam langs in De Kat. De vrijwilliger van de kookclub, tevens ambassadeur gezonde voeding, ontving collega ambassadeurs om te praten over gezonde voeding.
- Amsterdams vrouwenennetwerk: vier bestuursleden en de coördinator zijn lid van het Amsterdams vrouwenennetwerk dat burgemeester Femke Halsema aan het oprichten is. Afwisselend bezoeken zij de bijeenkomsten.



Deelname aan het Amsterdams Vrouwenennetwerk in de Koninklijke Industriële Groote Club

### *Viering internationale vrouwendag*

Op 8 maart 2019 werd Internationale Vrouwendag gevierd in Jungle Amsterdam. Het programma werd in samenwerking met Jungle Amsterdam, HeartlinQ, Prachtvrouw Coaching,

Muiderkerk en Stichting Kezban georganiseerd. Het aanbod was zeer divers: zo waren er workshops over milieuvriendelijke make-up, een creatieve workshop voor meiden, een workshop over huiselijk geweld en kindermishandeling, en er werd ook uitbundig gedanst! In twee debatrondes werden de uitkomsten van de dialoogtafels 'Vrouwen. Keuzes en kansen' nog eens tegen het licht gehouden.

#### *Activiteiten De Kat met Vrouwenennetwerk Oost.*

Het Vrouwenennetwerk Oost is een informele groep waarin verschillende vrouwengroepen vertegenwoordigd zijn die actief zijn in stadsdeel Oost. Het netwerk ontplooit activiteiten die veiligheid, zelfbeschikking en emancipatie bevorderen.

#### Verbindings-Iftar

Op 5 mei begon voor de moslims de vastenmaand Ramadan. Een periode van bezinning, dankbaarheid en verbondenheid met elkaar. De vrouwen van Vrouwenennetwerk Oost hebben op 17 mei een Iftar – het feestelijke breken van het vasten – georganiseerd in Grand café Genieten voor moslim en niet-moslim vrouwen uit Oost met als thema: verbinding. Het succes was overweldigend: er waren meer dan 160 vrouwen uit Oost van diverse culturele en religieuze achtergrond aanwezig. Onderlinge gesprekken kwamen op gang en contacten werden gelegd. Dit initiatief willen wij voortzetten en verdere verdieping geven.

#### Verbindings-kerst Muiderkerk

De maand december is voor het Christendom een maand waarin de geboorte van Christus wordt gevierd, een maand van licht, vrede en verbondenheid met elkaar. Het kerstdiner is een feestelijke gebeurtenis waarin families, vrienden, bekenden en onbekenden met elkaar samenkomen. De vrouwen van Vrouwenennetwerk Oost hebben in samenwerking met de Muiderkerk op 20 december een kerstdiner georganiseerd voor vrouwen met verschillende religieuze en culturele achtergrond uit Oost. Hierbij waren ongeveer 160 vrouwen met een grote diversiteit aanwezig. De sfeer in de kerk was uitstekend en de onderlinge contacten werden verstevigd, aan 16 tafels werden de gesprekken geleid door dialoogleiders. Voor kinderen was een opvang georganiseerd en ook voor hen werd een dialoog begeleid.



Vrouwenennetwerk Oost

## Kunst aan de muur

In 2019 hadden we twee exposities 'kunst aan de muur' willen organiseren. Dit is er niet van gekomen. Gelukkig is het in 2020 wel weer opgepakt!

## PR en Communicatie

Onze website [www.vrouwenruimtedekat.nl](http://www.vrouwenruimtedekat.nl) wordt regelmatig bijgehouden met nieuwsberichten, aankondiging van nieuwe evenementen en vrijkomende vacatures. Maar onze doelgroepen worden vooral bereikt via mond-tot-mondreclame, daarnaast via social media, flyers, aankondigingen in buurtkranten, Post Oost, vermelding op de website van [www.jekuntmeer.nl](http://www.jekuntmeer.nl) (de digitale sociale kaart van Amsterdam), de buurtbalies en aanwezigheid op vrijwilligersmarkten in Oost en via de websites van samenwerkende organisaties.

In het Amsterdamblad, Jaargang 6, nummer 2, 03/2019, blz. 16 was er bij Bijzondere Oosterling, een heel leuk interview met bestuurslid Gerda van 't Hoff.

## Vrijwilligersbeleid

### Algemeen

In 2018 heeft de Kat een enquête gehouden onder haar vrijwilligers inclusief bestuur om het beleid met elkaar af te stemmen. De respons was zeer hoog. Van de 15 vragenlijsten zijn er 13 terug ontvangen. De algemene conclusie was, dat beleid en regels informeel vaak bekend zijn, maar er wordt weinig schriftelijk vastgelegd en structureel geëvalueerd.

- Nu ontvangen alle vrijwilligers een vrijwilligersovereenkomst met een proefperiode van 2 maanden, waarna een evaluatiegesprek plaats vindt. Jaarlijks wordt een voortgangsgesprek gevoerd en als iemand de Kat verlaat, voeren wij een exit gesprek. Dit laatste doen wij vooral om te leren wat wij zouden kunnen verbeteren.

### Werving

Het werven en behouden van vrijwilligers wordt een steeds grotere uitdaging. Hiervoor zijn met name twee redenen te noemen, de goed lopende economie, waardoor veel mensen een betaalde baan vinden en de trend om alleen incidenteel vrijwilligerswerk te gaan doen, vooral door jonge mensen.

Voor een organisatie als de Kat die alleen op vrijwilligers draait, maar die wél professioneel georganiseerd moet zijn om de kwaliteit te kunnen bieden aan haar deelnemers, is enige mate van continuïteit wenselijk. Deze komt in gevaar door de boven genoemde ontwikkelingen.

*Lieve Els,  
Zoveel jaren waren samen lieve Els. Nu hoorde ik dat je wegging. Ik werd heel verdrietig van .  
Je was een onbeschrijflijke leraar. Ik hou heel veel van je. Atidzhe, cursist.*

### Overzicht van verloop vrijwilligers in 2019

| Rol vrijwilligster    | Aangenomen | Redenen vertrek                            |
|-----------------------|------------|--------------------------------------------|
| Meidenwerkster        | 2019       | Gestopt met studie en terug naar Groningen |
| Meidenwerkster        | 2019       | Bestuursfunctie studievereniging           |
| Meidenwerkster        | 2019       | Meer werk                                  |
| Alg bestuurslid       | 2019       | Niet te combineren met werk                |
| Taaldocent            | 2018       | Opleiding tot NT2 docent                   |
| Taaldocent            | 2019       | Nieuwe baan                                |
| Taaldocent            | 2010       | Andere activiteiten                        |
| Penningmeester        | 2017       | Privé en niet meer te combineren met werk  |
| Coördinator           | 2018       | Had het te druk                            |
| Assistent coördinator | 2019       | Niet te combineren met studie              |
| Voorzitter bestuur    | 2016       | Afloop termijn                             |

### Nieuw aangenomen in 2019

|                    |
|--------------------|
| Voorzitter bestuur |
| 2 Taaldocenten     |
| Penningmeester     |
| Coördinator        |



### Samenstelling bestuur (op 31 december 2019)

Voorzitter: Madelon Meijer  
Vice-voorzitter: Gerda van't Hoff  
Secretaris: Tineke Koopman  
Penningmeester: Seline Akinyi Ouma  
Algemeen bestuurslid: Michaela Coenraads

**Coördinator:** Ellen Rijsemus